

**UCHWAŁA Nr XXXII/439/2014
RADY MIEJSKIEJ W ŻNINIE**

z dnia 27 marca 2014 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie za
2013 rok**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie za 2013 rok w treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Żnina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Lucjan Adamus

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 509.

z dnia 27 marca 2014 r.

SPRAWOZDANIE

MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻNINIE Z WYKONANIA ZADAŃ STATUTOWYCH ZA 2013 ROK.

Spis treści

	strona
I. Wprowadzenie	str. 4
II. Zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	str. 4
III. Koszty utrzymania i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	str. 6
IV. Realizacja budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	str. 8
1. Zadania zlecone i powierzone gminie.	str. 8
1.1. Zasilki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	str. 9
1.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	str. 9
1.3. Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy Społecznej	str. 10
2. Zadania własne gminy	str. 11
2.1. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń Pomocniczych	str. 12
2.2. Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	str. 12
2.3. Rodziny zastępcze	str. 13
2.4. Wspieranie rodziny	str. 13
2.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne	str. 14
2.6. Zasilki i pomoc w naturze	str. 14
2.7. Dodatki mieszkaniowe	str. 16
2.8. Zasilki stałe	str. 16
2.9. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	str. 17
2.10. Usługi opiekuńcze	str. 18
2.11. Prace społecznie użyteczne	str. 19
2.12. Praca socjalna	str. 19
V. Realizacja zadań Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na rok 2013	str. 20
VI. Realizacja zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie za rok 2013	str. 23
VII. Projekt systemowy pn. „Aktywni, zintegrowani, silniejsi”	str. 23
VIII. Realizacja zadań Gminnego programu wspierania rodziny za rok 2013	str. 26
IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	str. 29

I. WPROWADZENIE

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Żnin odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który świadczy pomoc zgodnie ze statutem przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Żninie Nr IV/10/2010 z dnia 29 grudnia 2010r. Zgodnie z postanowieniami statutu Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej poprzez: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz świadczenie pracy socjalnej. W myśl postanowień statutu Ośrodek realizuje także inne zadania, powierzone mu na podstawie ustaw takich jak:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

II. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek realizuje zadania z pomocy społecznej w formie:

- zadań własnych gminy;
- zadań zleconych gminie;
- zadań zleconych na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Jednostkę reprezentuje Dyrektor, który na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jest zobowiązany do składania Radzie Miejskiej corocznych sprawozdań z działalności Ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Niniejsze sprawozdanie przedstawia poziom realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie w zakresie przeciwdziałania zjawiskom marginalizacji i wykluczeniu społecznemu w kontekście długofalowych celów strategicznych, zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żnin na lata 2009 – 2015. Zakres przedmiotowy udzielanej pomocy został zdeterminowany występowaniem czynników ryzyka socjalnego czyli sytuacji, które trwając w czasie wywołują niekorzystne skutki dla funkcjonowania osób i rodzin, których nie mogą w sposób samodzielny pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Czynnikiem deprywacji społecznej, które od wielu lat determinują rozmiary interwencji socjalnej i rodzaje działań integracyjnych Ośrodka są czynniki demograficzne Gminy Żnin, poziom bezrobocia na lokalnym rynku pracy, stan finansów państwa i gminy.

Sprawozdanie przedstawia aktywność Ośrodka w procesie przeciwdziałania zjawiskom marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez wskazanie aspektu finansowego realizacji powierzonych zadań, jak również instrumenty oddziaływania Ośrodka wg. obszarów problemowych zdiagnozowanych na tle ogólnej analizy sytuacji odbiorców systemu pomocy społecznej. Posiadane środki finansowe zabezpieczają minimum potrzeb na realizację zadań z

zakresu pomocy społecznej i dlatego też Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie podejmując decyzje o rodzaju, formie i rozmiarze pomocy bierze pod uwagę zarówno sytuację materialną i bytową osoby ubiegającej się o pomoc jak i również ograniczone środki finansowe jakie posiada na realizację powyższych zadań.

W dokumencie przedstawione są zadania z realizacji celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żnin na lata 2009 – 2015, które mają odzwierciedlenie we wdrażanych następujących programach lokalnych :

- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2013;
 - Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, za rok 2013;
 - Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 , za rok 2013;
- Okres sprawozdawczy realizacji Strategii to 365 dni roku 2013, a Strategia została uchwalona na okres 7 lat, dlatego przedstawione działania to wycinek zaplanowanych do zrealizowania i osiągnięcia celów, zadań.

Dla przypomnienia Misja naszej Strategii brzmi:

„ Pomóż im tak by sami pomogli sobie”.

W okresie sprawozdawczym do MOPS **wpłynęło 13089 spraw** w tym:

- 4391 wniosków o pomoc finansową,
- 386 spraw dotyczących opiniowania sytuacji osób przebywających na terenie Gminy dla instytucji zewnętrznych,
- 353 sprawy załatwiane w ramach współpracy z jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej,
- 64 sprawy dotyczące wnioskowania o niezdolności do pracy i niepełnosprawności,
- 30 spraw dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego,
- 5 spraw dotyczących skierowania do DPS,
- 1 wniosek dotyczący pomocy dla osób poszkodowanych w wyniku huraganu Ksawery.
- 6982 sprawy dotyczące świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- 877 wniosków w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Wnioski o pomoc , wnioski o świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny oraz dodatki mieszkaniowe były rozpatrywane w drodze decyzji administracyjnych.

Zostało wydanych **9540** decyzji administracyjnych z tego 9283 pozytywnych.

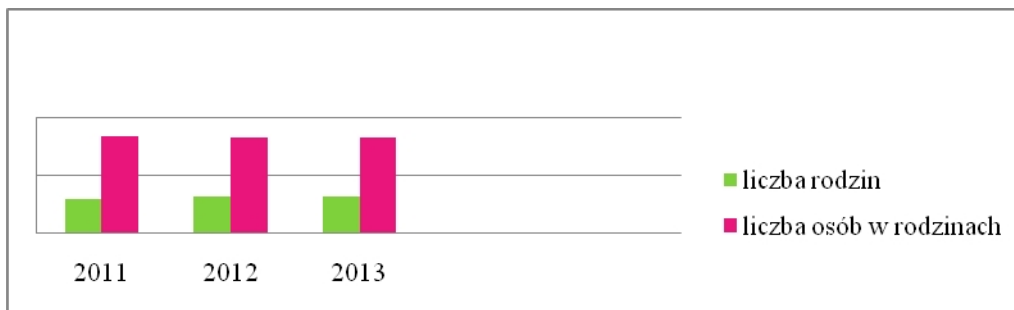
Z różnych form pomocy tutejszego Ośrodka korzystało **1258 rodzin** , w których zamieszkuje **3330 osób** , co stanowi **13,7 %** ogółu ludności gminy (24386).

Analogicznie do roku poprzedniego liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej jest na porównywalnym poziomie.

Tabela nr 1 : Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2011- 2013

	2011	2012	2013
liczba rodzin	1191	1250	1258
liczba osób w rodzinach	3391	3345	3330

Wykres nr 1: Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy w latach 2011-2013

Na przestrzeni lat 2011 – 2013 obserwujemy spadek liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną. Istotnym czynnikiem sprzyjającym spadkowi liczby osób korzystających z pomocy był wzrost intensywności i rozszerzenie wachlarza działań pracowników socjalnych, spowodowany m.in. wdrażaniem projektu systemowego realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII Promocja integracji społecznej.

Tabela nr 2: Liczba rodzin według kryteriów powodów ubiegania się o pomoc w latach 2012 - 2013

	2012	2013	Dynamika zmian w %
Ubóstwo	886	896	101
Sieroctwo	3	4	133
Bezdomność	19	31	163
Ochrona macierzyństwa	50	69	138
Bezrobocie	862	897	104
Niepelnosprawność	342	393	114
Długotrwała choroba	391	424	108
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	131	178	135
Przemoc w rodzinie	42	41	97
Alkoholizm	78	87	111
Narkomania	1	1	100
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.	16	16	100
Zdarzenie losowe	1	3	300

W przedstawionej analizie osoby korzystające z pomocy mogą być wyszczególnione w kilku pozycjach.

III. KOSZTY UTRZYMANIA i KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatki w 2013 roku związane z utrzymaniem MOPS wynosiły: 1.787.254 zł, z tego w ramach dotacji 360.995 zł.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na

wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Żninie, w roku sprawozdawczym zatrudnionych ogółem było 81 osób, na 71,68 etatach w następujących działach i samodzielnych stanowiskach :

1. Dyrektor,	1 osoba	1,00 et.
2. Dział Pomocy Środowiskowej	16 osób,	15,25 et.
3. Dział Usług Opiekuńczych i Wypożyczalnia, Z-ca Dyrektor	24 osoby,	22,50 et.
4. Dział Pomocy Rodzinie	13 osób,	7,75 et.
5. Dział Świadczeń Rodzinnych	4 osoby,	4,00 et.
6. Dział Funduszu Alimentacyjnego	1 osoba,	1,00 et.
7. Dział Dodatków Mieszkaniowych	1 osoba ,	1,00 et.
8. Dział Finansowo-Księgowy	6 osób,	6,00 et.
9. Dział Administracyjno-Pomocniczy	8 osób,	6,68 et.
10. Radca Prawny	1 osoba,	0,50 et.
11. Asystent Rodziny	3 osoby,	3,00 et.
12. POKL	3 osoby,	3,00 et.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 cytowanej ustawy OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. W roku 2013 zatrudnionych było 13 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc. Wśród zatrudnionych pracowników socjalnych, 1 etat finansowany był ze środków UE w ramach realizacji projektu systemowego. Z potrzeby realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej MOPS zatrudnił 5 osób na stanowisku asystenta rodziny w tym 2 etaty finansowane były również ze środków UE w ramach realizacji projektu systemowego. Pracownicy merytoryczni świadczący pracę socjalną na podstawie art.121 ust. 3a cytowanej ustawy w 2013 roku zajmowali następujące stanowiska : 4 pracowników starszy specjalista pracy socjalnej, 8 pracowników specjalista pracy socjalnej i 1 pracownik socjalny.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe, zgodne z wymogami ustawy, a ponadto ustawicznie poszerzają wiedzę i doskonalą umiejętności na szkoleniach specjalizujących. Pozyskaną wiedzę potrafią przenieść na grunt zawodowy podnosząc jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańców Gminy Żnin. W roku 2013 pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 68 szkoleniach prowadzonych w większości bezpłatnie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu , który organizuje szkolenia dla kadry ośrodków pomocy społecznej w ramach środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Szkolenia bezpłatne nie zabezpieczają wszystkich potrzeb szkoleniowych pracowników tutejszego Ośrodka dlatego też kierownictwo planuje wzorem lat ubiegłych również w 2014 roku przeznaczyć własne środki finansowe na stworzenie warunków systematycznego rozwoju pracowników i zwiększenie ich umiejętności i kompetencji. Ponadto MOPS w okresie sprawozdawczym umożliwił 4 osobom odbycie praktyk studenckich realizowanych w ramach studiów kierunkowych związanych z pomocą społeczną. Zorganizował również staż dla 11 osób w porozumieniu z PUP w Żninie na stanowiskach: 1 osoba pracownik socjalny, 2 osoby opiekunka środowiskowa, 4 osoby technik prac biurowych, 2 osoby archiwista, 1 osoba sekretarka i 1 osoba pracownik ds. kadr.

IV. REALIZACJA BUDŻETU MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawą gospodarki finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie jest plan dochodów i wydatków, zwany planem finansowym, który sporządzony jest w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

Ogółem budżet na 2013 r. wyniósł: 16.403.444 zł

Wykonanie wyniosło: 16.262.684zł co stanowi 99,1 % ogółu budżetu.

Tabela nr 3. Struktura i dynamika wydatków na świadczenia MOPS Żnin w latach 2012 – 2013.

Wyszczególnienie	Wydatki w latach		Dynamika zmian
	2012r.	2013r.	w %
Kwota świadczeń w tys.zł. zadania własne gminy	7227	8335	115
Kwota świadczeń w tys.zł. zadania zlecone gminie	7841	7927	101

Z przedstawionych danych za 2013 rok obserwujemy tendencję wzrostową w wydatkach na zadania własne gminy i na zadania zlecone gminie.

I. Zadania zlecone i powierzone gminie.

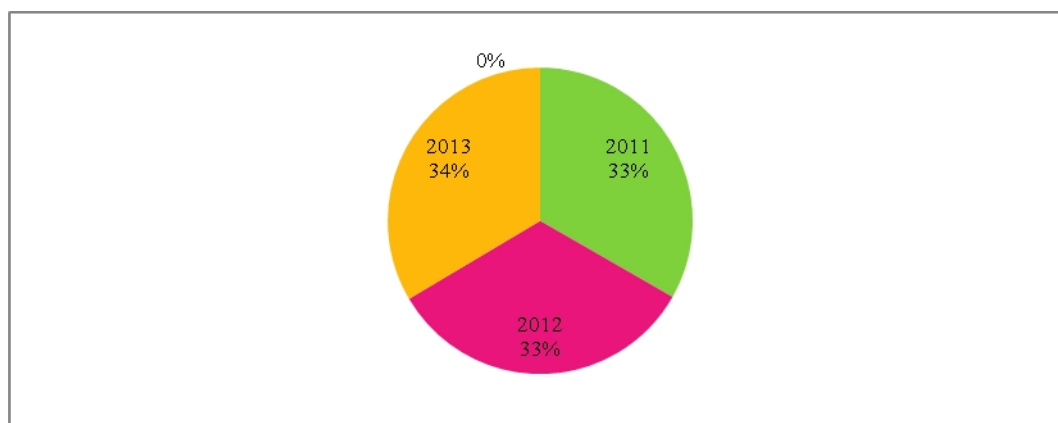
Budżet

7.963.733 zł co stanowi 48,5 % ogółu budżetu,

Wykonanie

7.927.478 zł co stanowi 99,5 % zadań zleconych.

Wykres nr 2: Wydatkowanie środków w latach 2011-2013 na zadania zlecone.

Z powyższego wykresu wynika, że w latach 2011 - 2012 wydatki gminy na zadania zlecone są na takim samym poziomie, a w 2013 roku nastąpił wzrost o 1 %.

Tabela nr 4: Formy pomocy w ramach zadań zleconych gminie.

Rozdz.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wykonanie w 2013r.
--------	------------------	---------------	------------------	--------------------

85212	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych i świad. opiekuńcze			
	Fundusz alimentacyjny	1625	43786	5.654.155
	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	206	3765	1.300.117
		177	177	177.000
	Składka emerytalno-rentowa, Wydatki bieżące	117	1480	262.947
	Razem:	X	X	221.826
		X	X	7.616.045
85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od wypłaconego świadczenia pielęgnacyjnego	85	678	29.700
85219	Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego	2	90	13.093
85228	Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	28	3599	90.000
85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1	1	20.000
85295	Rządowy program wspierający osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	133	1541	158.640
	Ogółem	X	X	7.927.478

1.1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego

1) Uprawnionych do korzystania z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego i świadczeń opiekuńczych ogółem było 1625 rodzin i wydatkowano kwotę 5.654.155 zł.

2) Składką na ubezpieczenie emerytalno-rentowe objęto 117 osób i wydatkowano kwotę 262.947 zł.

3) Zapomogą z tytułu urodzenia dziecka objęto 177 dzieci i wydatkowano kwotę 177.000 zł.

4) Koszty obsługi działu świadczeń rodzinnych wyniosły 277.509 zł, w tym 221.826 zł to kwota wydatkowana w ramach dotacji, a pozostała kwota w wysokości 55.683 zł to kwota wydatkowana ze środków własnych gminy z przeznaczeniem na wynagrodzenia pracowników działu.

Ogółem wydatkowano kwotę: 6.371.611zł, z czego 6.315.928 zł to kwota w ramach dotacji na zadania zlecone. Stanowi ona **79,7 %** ogółu wydatków na zadania zlecone gminie.

Analogicznie do roku poprzedniego liczba rodzin objętych pomocą w ramach świadczeń rodzinnych uległa zmniejszeniu o 59 rodzin.

1.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Uprawnionych do korzystania z funduszu alimentacyjnego było 206 rodzin i wydatkowano kwotę 1.300.117 zł, co stanowi **16,4 %** ogółu wydatków na zadania zlecone gminie.

Do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych zobowiązana jest Gmina, w której dłużnik mieszka. Tutejszy Ośrodek podejmował następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- spisano w 129 przypadkach kwestionariusze wywiadu alimentacyjnego i odebrano oświadczenia majątkowe od dłużników alimentacyjnych,
- zobowiązano 22 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy ,
- wnioskowano w 19 przypadkach do Starosty Żnińskiego o zatrzymanie prawa jazdy,
- wystąpiono w stosunku do 64 osób do PUP w Żninie o aktywizację zawodową,
- złożono 25 wniosków do prokuratury zawiadamiających o uchylaniu się dłużnika od obowiązku alimentacyjnego art.209 § 1 KK.
- zgłoszono 120 dłużników alimentacyjnych do biura informacji gospodarczej,

W wyniku podjętych działań wobec dłużników zwroty z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosły 226.858 zł , co stanowi 17,4% wydatków.

Tabela nr 5 . Struktura i dynamika wydatków na zasiłki rodzinne i fundusz alimentacyjny w latach 2012– 2013.

Wyszczególnienie	Wydatki w latach		Dynamika zmian w %
	2012	2013	2012:2011
zasiłki rodzinne i fundusz alimentacyjny	7.425.076	7.394.219	99
koszty obsługi działu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	280.830	277.209	99

Przedstawione dane obrazują tendencję malejącą wydatków związanych z wypłatą zasiłków rodzinnych i funduszu alimentacyjnego co wpływa na spadek dotacji na obsługę administracyjną działów. Koszty administracyjne obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego są znacznie wyższe niż zapisy ustawowe w wysokości 3% od wypłaconych świadczeń w ramach dotacji do zadań zleconych.

1.3. Zadania zrealizowane w ramach ustawy o pomocy społecznej

- 1) 2 osobom wypłacono wynagrodzenie w kwocie 13.093 zł za sprawowanie opieki prawnej.
- 2) Usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 28 osób i wydatkowano kwotę 90.000 zł. Usługi specjalistyczne poprawiają jakość życia i funkcjonowania osób chorych psychicznie w środowisku lokalnym.
- 3) Z rządowego programu wspierającego osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne skorzystały 133 osoby i wydatkowano na powyższe zadanie 158.640 zł , z tego 4.540 zł to koszty obsługi zadania.
- 4) Składką na ubezpieczenie zdrowotne objęto ogółem 85 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne w ramach zadań z zakresu świadczeń rodzinnych na łączną kwotę: 29.700 zł.
- 5) W wyniku huraganu Ksawery, który przeszedł przez gminę Żnin w dniu 6.12.2013r. jedna rodzina ucierpiała. Doszło do zerwania dachu na budynku mieszkalnym i zalania pomieszczeń. Rodzinie udzielono pomocy w wysokości 20.000zł.

Ogółem na powyższe zadania wydatkowano kwotę: 311.433 zł, co stanowi 3,9 % ogółu wydatków na zadania zlecone gminie.

Wykres nr 3 . Udział % w poszczególnych zadaniach zleconych gminie w 2013 roku.

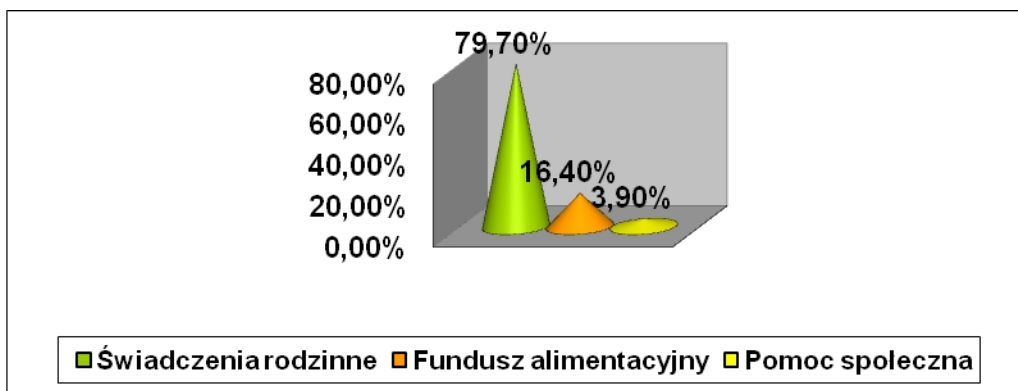

Tabela nr 6 .Dynamika wydatków na zadania zlecone gminie w latach 2012 – 2013.

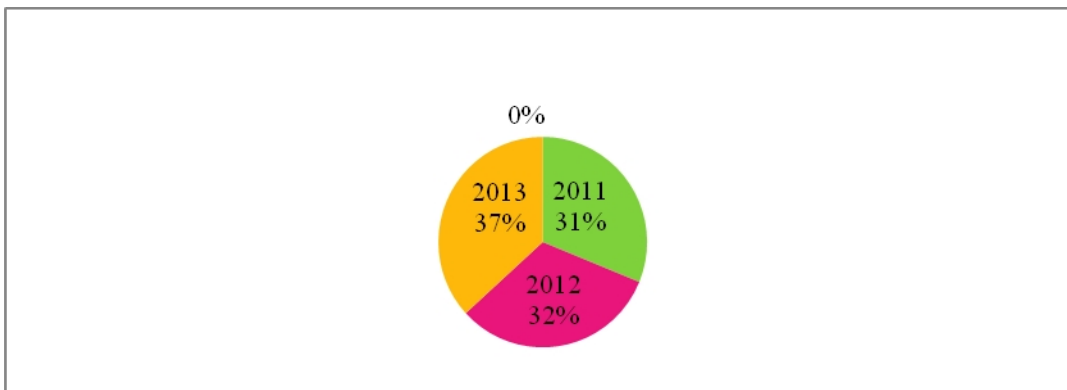
Wyszczególnienie	Wydatki w latach		Dynamika zmian w %
	2012	2013	2013:2012
Zasiłki rodzinne	6.245.214	6.315.928	101
Fundusz alimentacyjny	1.179.862	1.300.117	110
Pomoc społeczna	200.623	311.433	155

Z przedstawionych danych wynika , że największy udział w poszczególnych zadaniach zleconych gminie mają zasiłki rodzinne 79,7% przed funduszem alimentacyjnym 16,4 % i świadczeniami z pomocy społecznej 3,9%. Analogicznie do roku ubiegłego kolejność zadań nie uległa zmianie jednakże uległa zmianie dynamika wydatków. Najwięcej wzrosły wydatki związane z zadaniami pomocy społecznej przed funduszem alimentacyjnym i zasiłkami rodzinnymi.

II. Zadania własne gminy

Budżet 8.439.711 zł co stanowi 51,5 % ogółu budżetu,
 Wykonanie 8.335.206 zł co stanowi 98,8 % zadań własnych,

Wykres nr 4: Wydatkowanie środków w latach 2011-2013 na zadania własne.

Z przedstawionych danych wynika, że w latach 2011- 2013 obserwujemy tendencję wzrostową wydatków na zadania własne gminy.

Tabela nr 7: Wydatki na zadania własne gminy łącznie z pozyskanymi dotacjami.

Rozdz.	Wyszczególnienie	Wykonanie w zł.	Wysokość dofinans.	%
85153	Zwalczanie narkomanii	11.625	0	0,1
85154	Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	447.235	0	5,4
85195	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urzędzeń pomocniczych	40.910	0	0,5
85202	Odpłatność za pobyt w DPS.	197.218	0	2,4
85204	Rodziny zastępcze	86.310	0	1,0
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6.000	0	0,1
85206	Wspieranie rodziny	150.379	58.509	1,8
85212	Świadczenia rodzinne -udział gminy w zadaniu	55.683	0	0,6
85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	44.300	44.300	0,5
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1.900.000	1.655.000	22,8
85215	Dodatki mieszkaniowe	967.060	0	11,6
85216	Zasiłki stałe	545.512	545.512	6,6
85219	Koszty związane z utrzymaniem Ośrodka	1.787.254	360.995	21,4
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	900.941	0	10,8
85295	Pomoc państwa w zakresie dożywiania i żywość PEAD	756.000	596.000	9,1
85395	Program POKL	438.779	392.711	5,3
	RAZEM	8.335.206	3.653.027	100 %

1. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urzędzeń pomocniczych.

Z oferty wypożyczalni skorzystało 316 osób i wydatkowano kwotę: 40.910 zł. Realizacja zadania w znaczący sposób przyczyniła się do poprawy jakości życia zarówno osób niepełnosprawnych jak i członków ich rodzin. Gmina podpisała Umowy partnerskie o współpracy i ponoszeniu części wydatków związanych z prowadzeniem wypożyczalni z Gminą Barcin, Gminą Łabiszyn i Gminą

Rogowo.

2.Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej.

W okresie sprawozdawczym opłacany był pobyt 7 osób dorosłych i 1 dziecka w domu pomocy społecznej . Skierowanie do DPS uzyskały osoby wymagające opieki całodobowej, którym z uwagi na stan zdrowia nie można było zorganizować w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych. Umieszczenie w DPS było jedynym właściwym rozwiązaniem. Łącznie wydatkowano na to zadanie kwotę 197.218 zł . Analogicznie do roku ubiegłego wzrosła o 1 osobę liczba umieszczonych oraz wzrósł wydatek o 11% .

3.Rodziny zastępcze.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 11.149.887 ze zm.) reguluje sprawę umieszczania dzieci z gminy w pieczy zastępczej. Na mocy art. 191 ust. 9 i 10 Gmina Żnin zobowiązana jest do współfinansowania kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej (dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej). Gmina Żnin ponosi koszty utrzymania dziecka na podstawie zawartego porozumienia z Powiatem Żnińskim o współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej. W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę: 86.310 zł. za pobyt 26 dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela nr 8: Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2013r.

Wyszczególnienie	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba świadczeń
Rodziny zastępcze	6	14	122
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	6	12	117

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2013 roku są złożone. Najczęściej są to: przemoc w rodzinie, alkoholizm, brak kompetencji wychowawczych, zaniedbywanie czy demoralizacja. Nierzadko rodzice biologiczni prowadzą nieuporządkowany tryb życia, nie mają stałych dochodów, mają konflikty z prawem, żyją w nieformalnych i niestabilnych związkach. Należy podkreślić, że większość dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej ma rodziców biologicznych, którzy po prostu nie wypełniają należycie rodzicielskich obowiązków narażając dzieci na zagrożenie zdrowia i życia.

4.Wspieranie rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje na samorząd gminny i samorząd powiatowy. Praca z rodziną biologiczną należy do zadań własnych gminy , a zadanie to przydzielone jest Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żninie. Aby lokalny system wspierania rodziny przezwyciężającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przyniósł pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma być ostatecznością , po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Tabela nr 9: Stosunek procentowy rodzin z problemami opiekuńczo –wychowawczymi do ogółu rodzin wychowujących dzieci korzystających z pomocy w latach 2011 – 2013.

	2011	2012	2013
Liczba rodzin z dziećmi	568	605	596
Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	143	131	178
% rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym do ogółu rodzin z dziećmi	25	22	30

Rodzina dysfunkcyjna to taka rodzina, która nie zaspakaja niezbędnych psychicznych i społecznych potrzeb swoich członków, nie potrafi pomyślnie rozwiązywać własnych problemów sytuacji kryzysowych przez co nie wypełnia swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przyczyną dysfunkcyjności rodziny może być patologia społeczna obciążająca jej członków, najczęściej rodziców. Z powyższych danych wynika, że przyczyny dysfunkcyjności bywają różne. Do najczęściej występujących możemy zaliczyć: uzależnienia głównie alkoholizm, przemoc, problemy opiekuńczo-wychowawcze, długotrwała choroba czy niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, ubóstwo.

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie w dwóch formach.

1. Pracy z rodziną, która była prowadzona w następujący sposób:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi specjalistyczne,
- pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

W 2013 roku 68 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zostały objęte pomocą 5 asystentów rodziny i wydatkowano kwotę: 116.203 zł, w tym z dotacji: 58.509 zł. Dotację pozyskano z konkursu ogłoszonego przez MPiPS „Asystent rodziny”. Usługi asystenta rodziny były realizowane w ramach środków POKL z projektu „Aktywni, zintegrowani, silniejsi”.

2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka - jedną z form wspierania rodziny w zakresie opieki i wychowaniu dziecka jest możliwość korzystania z zajęć w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej nr 2 w Żninie. W okresie sprawozdawczym z oferty świetlicy korzystało 30 dzieci w wieku 6 – 16 lat i wydatkowano kwotę: 34.176 zł. Pobyt dzieci w świetlicy był dobrowolny i nieodpłatny. W ramach działalności świetlicy dzieci miały zapewniony posiłek, opiekę, pomoc edukacyjną oraz wsparcie specjalistyczne ze strony psychologa.

5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Składką na ubezpieczenie zdrowotne objęto 116 osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej na łączną kwotę: 44.300 zł.

Ponadto wydano 30 decyzji administracyjnych uprawniających do korzystania z bezpłatnej opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych z innego tytułu zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

6. Zasiłki i pomoc w naturze.

A) Zasiłek celowy.

Tabela nr 10: Powody przyznawania zasiłku celowego

Lp.	Forma pomocy	Liczba rodzin	środki własne	dotacja
1.	Udzielenie schronienia	17	34.186	0
2.	Dofinansowanie i zakup niezbędnych leków	266	47.315	0
3.	Dofinansowanie i zakup węgla	300	86.546	0
4.	Inne (energia, czynsz, zakup mebli, dofinansowanie	275	25.200	0

	do remontów, wypoczynek letni , bilety autobusowe, sprawienie pogrzebu itp.)			
5.	Dofinansowanie i zakup żywności	525	78.136	88.000
6.	zakup ubrania i obuwia	21	2.380	0
X	Ogółem:	X	273.763	88.000

Z analizy przedstawionych danych wynika, że zasiłek celowy pozostaje ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin.

Zasiłkiem celowym w formie pieniężnej i niepieniężnej objęto **851 osób** i wydatkowano kwotę **361.763 zł**. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 425 zł.

Analogicznie do roku ubiegłego liczba rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku celowego utrzymuje się na porównywalnym poziomie. W 2013 roku w zdecydowanej większości przeznaczono zasiłek celowy na zakup żywności. Wydatek na ten cel stanowi 46% całości kosztów zasiłku celowego. Następnym wydatkiem pod względem wielkości jest dofinansowanie lub zakup węgla, który stanowi 24% ogółu wydatków na zasiłki celowe. Dofinansowanie do zakupu leków wynosi 13%, schronienie 9%.

B) Zasiłek okresowy

Tabela nr 11: Powody przyznania zasiłków okresowych.

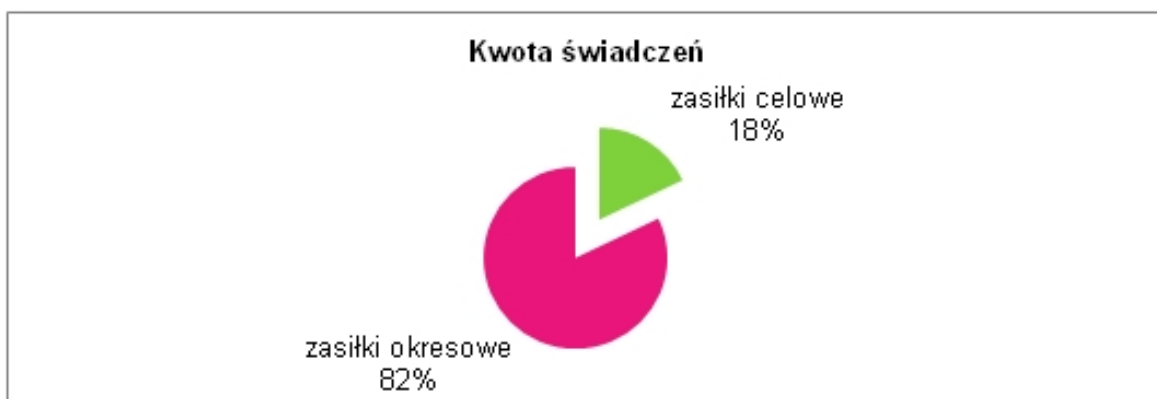
Lp.	Powód przyznania zasiłku okresowego	Liczba rodzin	Kwota
1.	Bezrobocie	719	1.496.224
2.	Długotrwała choroba	23	11.599
3.	Niepełnosprawność	105	72.032
4.	Możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	2	1.362
5.	inne niż wymienione w wierszach 1-3	75	75.020
X	Ogółem:	798	1.656.237

Zasiłek okresowy jest dominującym świadczeniem w katalogu świadczeń pieniężnych. Pomocą w formie zasiłku okresowego objęto **798 rodzin** i wydatkowano kwotę **1.656.237 zł**, w tym **1.655.000 zł** w ramach dotacji celowej. Pozostała kwota 1.237 zł została wydatkowana w ramach środków własnych gminy. Średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła 352 zł.

Głównym powodem przyznawania zasiłku okresowego było bezrobocie. W 2013 roku zasiłek z tego tytułu przyznano 719 rodzinom, co stanowi 90% wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy. Czasookres korzystania z pomocy z zasiłku okresowego wynosi 6 miesięcy.

Analogicznie do roku poprzedniego wzrosła liczba rodzin korzystających z zasiłku okresowego o 1 % przy wzroście czasookresu korzystania z zasiłku okresowego o 1 m-c oraz wzroście średniej wysokości zasiłku okresowego o 18%. Powyższa sytuacja była spowodowana wzrostem stopy bezrobocia w naszej Gminie, co w konsekwencji doprowadziło do zubożenia społeczeństwa.

Wykres nr 5: Wydatkowane środki na zasiłki i pomoc w naturze w 2013 roku.

Z przedstawionych danych wynika, że wydatek na zasiłek okresowy stanowi 82% a zasiłek celowy 18% ogółu wydatku w 2013 roku na zasiłki i pomoc w naturze.

7. Dodatki mieszkaniowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym z funduszy publicznych, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Taka forma pomocy dla najbiedniejszych, którzy przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, została wprowadzona ustawą z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych. Obecnie zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz.U. Nr 71, poz. 734). Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy musi spełniać ściśle określone przesłanki, do których zaliczamy między innymi posiadanie określonej powierzchni normatywnej, w zależności od liczby członków gospodarstwa domowego, tytułu prawnego do zajmowanego lokalu mieszkalnego i osiągnięcie odpowiedniego dochodu.

Od 1 stycznia 2004 r. wypłata dodatków mieszkaniowych w całości finansowana jest z budżetu gminy na terenie, której położony jest lokal. Świadczenie przyznawane jest zawsze na okres sześciu miesięcy. Jego wysokość zależy od różnicy wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od ustawowo ustalonej wysokości tych wydatków.

W okresie sprawozdawczym 555 rodzin korzystało z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, którym wypłacono 5148 świadczeń na łączną kwotę: 967.060 zł.

Tabela nr 12. Struktura i dynamika wydatków na dodatki mieszkaniowe w latach 2012-2013.

Lp.	Rodzaj dodatku mieszkaniowego	I.świad. 2012r.	I.świad. 2013r	Dyn. zmian w %	Wydatek w 2012r.	Wydatek w 2013r.	Dyn. zmian w %
1.	w zasobie gminnym	1807	1771	98	338.543	351.913	104
2.	w zas.spółdz.mieszkaniowej	1556	1230	79	266.945	203.814	76
3.	w zas. wspól.mieszkaniow.	551	716	130	93.201	141.978	152
4.	w zas.prywatnym	1192	1299	109	198.790	250.059	126
5.	w zasobach innych	125	132	106	15.673	19.296	123
X	Razem	5231	5148	98	913.152	967.060	106

Z przedstawionych danych wynika, że dodatek mieszkaniowy po zasiłku okresowym pozostaje ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin.

Analogicznie do roku ubiegłego spadła liczba świadczeń wypłaconych dodatków mieszkaniowych o 2 % przy wzroście kosztu wydatku o 6 %, co spowodowane zostało wzrostem wskaźnika energii, gazu, czyszu komunalnego, wody i ścieków. W 2013 roku w zdecydowanej większości wydatkowano kwotę na dodatki mieszkaniowe w zasobach gminnych. Wydatek na ten cel stanowi 36%, w zasobach prywatnych 26%, w zasobach spółdzielni mieszkaniowej 21%, w zasobach wspólnot mieszkaniowych 15 % i w zasobach innych 2 % ogółu wydatków na dodatki mieszkaniowe. Analizując dynamikę zmian w 2013 roku, to dodatki mieszkaniowe w zasobach wspólnot mieszkaniowych uzyskały największy przyrost. Jest to spowodowane powstaniem nowych wspólnot mieszkaniowych i obniżeniem dochodów osób ubiegających się o dodatek mieszkaniowy.

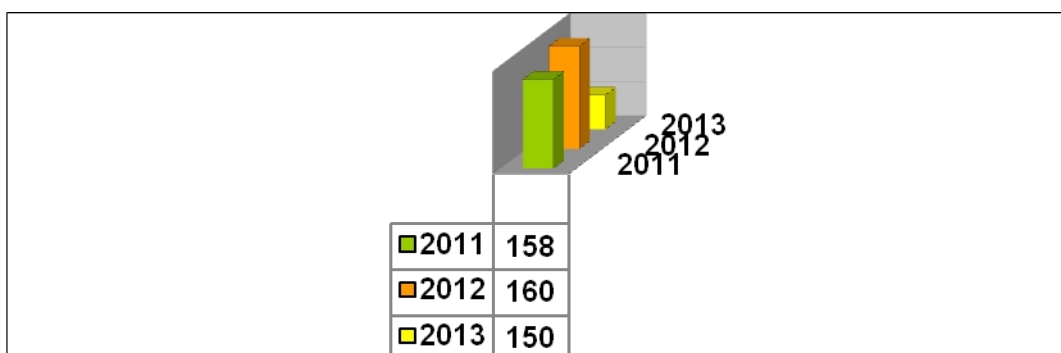
8. Zasiłki stałe.

Zasiłek stały jest zasiłkiem wspierającym osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności pozostające w ubóstwie. Jest to świadczenie obligatoryjne. W okresie sprawozdawczym uprawnionych do niego było **150** osób w tym:

- 101 osób samotnie gospodarujących na kwotę: 449.200 zł,
- 49 osób pozostających w rodzinie na kwotę: 96.312 zł.

Ogółem na zadanie wydatkowano kwotę: **545.512 zł**, a średnia wysokości zasiłku wynosiła 393zł.

Wykres: 6 Liczba osób korzystających z zasiłku stałego w latach 2011 -2013.

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni 2 lat obserwujemy spadek w liczbie osób korzystających z zasiłku stałego i tak: 2012-2011 wzrost o 1%, a 2013 – 2012 spadek o 7%.

9. Program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”.

W związku z szeroko rozpowszechnioną akcją pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu od wielu lat prowadzona jest pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Każde dziecko w przedszkolu i szkole ma możliwość otrzymania gorącego posiłku. Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywieniowe, jak również stanowi znaczącą pomoc dla rodziny. W okresie sprawozdawczym pomocą objęto 865 osób i wydatkowano kwotę 632.000 zł, w tym 508.000 zł w ramach dotacji celowej.

Dzieci uczęszczające do szkół podstawowych i gimnazjów na terenie gminy były dożywiane w formie pełnego obiadu przygotowywanego przez szkoły posiadające stołówki szkolne i dowożone w specjalnych termosach do pozostałych szkół. W celu zapewnienia prawidłowej organizacji dożywiania uczniów, zostały podpisane porozumienia o wzajemnej współpracy pomiędzy dyrektorami szkół, a dyrektorem MOPS

Z pomocy w formie posiłku korzystało:

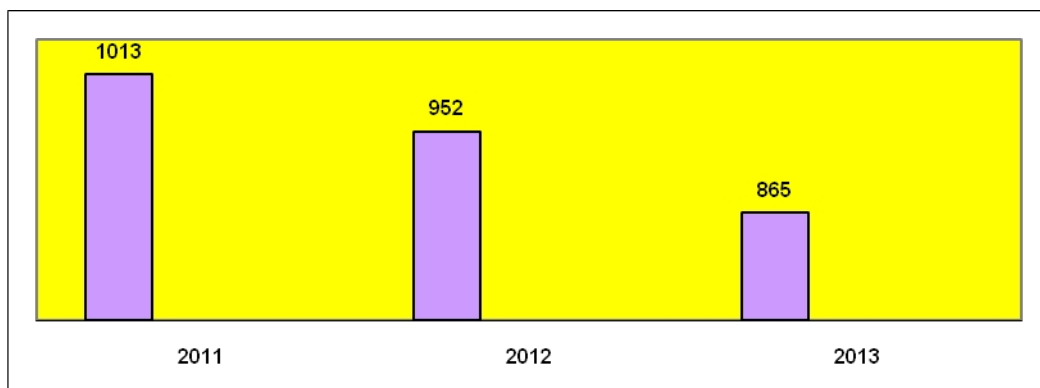
238 dzieci do 7 roku życia,

565 uczniów do czasu ukończenia szkół ponadgimnazjalnych.
222 osoby starsze, samotne, niepełnosprawne.
Ogółem na pomoc w formie posiłku wydatkowano kwotę: 578.700zł,
Koszty związane z dowozem posiłków do punktów wydawania posiłków i doposażeniem wyniosły 53.300 zł,

Żywność z UE

W ramach umowy zawartej z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, MOPS otrzymał 22.068,24 kg żywności w skład której wchodziły m.in. dżem, cukier, mleko, mielonka wieprzowa, ryż, kasza gryczana, groszek z marchewką, olej, herbatniki, mąka pszenna. W okresie sprawozdawczym pomocą objęto 580 rodzin i wydatkowano kwotę: 6.000 zł.

Wykres nr 7: Liczba osób korzystających z pomocy w formie posiłku w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania w latach 2011- 2013

Przedstawione na wykresie dane wskazują, że w 2013 roku w porównaniu do lat poprzednich nastąpił spadek w liczbie osób objętych dożywianiem. Sytuacja ta spowodowana jest zmniejszeniem się ilości osób korzystających z ciepłego posiłku w wyniku mniejszej liczby uczniów uczęszczających do szkół.

10. Usługi opiekuńcze.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku osiągnięcie jak największej samodzielności i aktywności oraz tworzenie warunków umożliwiających im kontakty ze środowiskiem. We własnym środowisku powinny jak najdłużej pozostawać zwłaszcza osoby w podeszłym wieku. Przemawiają za tym względy moralne i psychologiczne, a także i względy ekonomiczne. Usługi opiekuńcze świadczone są w ramach zadań własnych i adresowane są do osób, które mają problemy z codzienną, samodzielną egzystencją w środowisku.

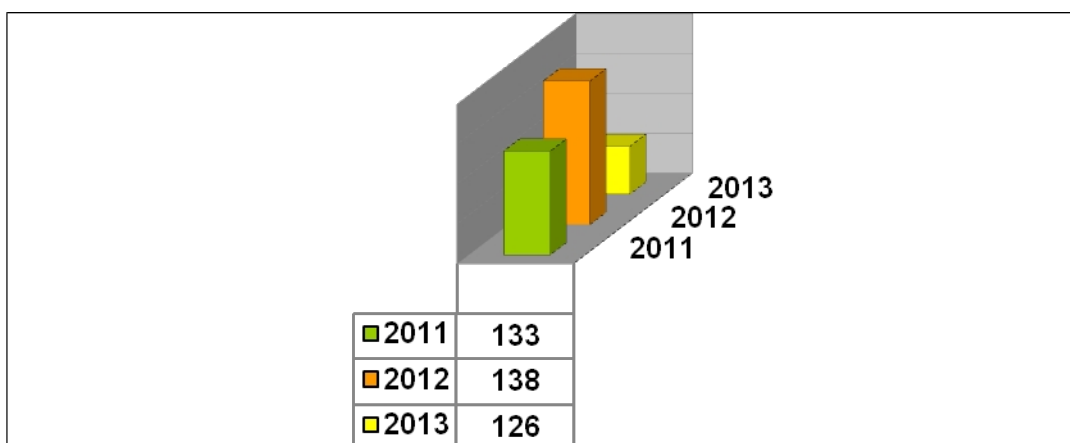
Usługami opiekuńczymi, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi i usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 126 osób, w tym 36 osób w ramach usług specjalistycznych.

Koszt usług opiekuńczych wyniósł: 900.941 zł natomiast dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi to kwota; 179.789 zł., co stanowi 100,3% ogólnego planu na zadanie.

Tabela nr 13: Liczba osób i świadczeń usług opiekuńczych 2011 – 2013

	2011	2012	2013
Liczba osób	133	138	126
Liczba świadczonych usług	41306	39001	37787

Wykres nr 8: Osoby objęte pomocą usługową w latach 2011-2013

Powyższe dane obrazują, że na terenie Gminy Żnin znaczna liczba osób korzysta z pomocy w formie usług opiekuńczych. Sytuacja ta spowodowana jest problemem starzenia się mieszkańców Gminy a tym samym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze szczególnie wśród osób samotnie gospodarujących.

11.Prace społecznie – użyteczne.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej skierowali 88 osób do wykonywania prac społecznie-użytecznych w okresie od 01.03.2013r. do 30.11.2013r. Ogółem przepracowano 20576 godzin i wypłacono wynagrodzenie na kwotę: 162.521zł , z czego 97.450,00 zł to środki z PUP Żnin. Prace społecznie-użyteczne realizowane były na podstawie umowy o współfinansowanie zawartej pomiędzy Gminą Żnin a Powiatowym Urzędem Pracy w Żninie. Bezrobotni wykonywali prace w gminnych jednostkach organizacyjnych i sołectwach, były to najczęściej prace porządkowe, administracyjno-biurowe i prace związane z opieką nad osobami

starszymi.

12. Wolontariat

Wolontariat organizowany jest w Ośrodku od kilku lat w formie indywidualnej i grupowej. W 2013 roku podpisano 17 porozumień o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych. Wolontariusze współpracujący z MOPS uczestniczyli w następujących działaniach: pomoc w odrabianiu lekcji dzieciom uczęszczającym do świetlic, prace związane ze sprzątaniami świetlic, pomoc w opiece nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi, prace porządkowe w sołectwach.

13. Praca socjalna

Zgodnie z art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiedzialnych ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracą socjalną w okresie sprawozdawczym było objętych 268 rodzin, w których zamieszkuje łącznie 786 osób. Analogicznie do roku ubiegłego nastąpił wzrost pracy socjalnej o 27 %. Powodem tego było zgłaszanie się do Ośrodka znacznie większej liczby osób przeżywających różnorakie problemy życiowe (nie tylko finansowe). Zapewne wiąże się to ze wzrostem świadomości społecznej i otwieraniem się na zmianę ku poprawie życia coraz większej grupy mieszkańców gminy Żnin. Przyczyniają się do tego także działania edukacyjne podejmowane przez MOPS (np. ulotki, plakaty w zakresie przemocy, informacje na tablicy ogłoszeń MOPS i na stronie internetowej: www.mops-znin.pl).

Praca socjalna lub poradnictwo podejmowane było praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z klientami MOPS. Każdy z pracowników socjalnych miał pod swoją opieką średnio około 20 środowisk, które wymagały pracy socjalnej. W okresie sprawozdawczym 129 rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych zostało objętych pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych w godzinach popołudniowych. Wzrost pracy socjalnej zdeterminowany był powołaniem w 44 rodzinach grup roboczych, którym przewodniczą pracownicy socjalni. W swojej pracy stosują oni metodę indywidualnego przypadku i metodę pracy grupowej oraz wykorzystują następujące narzędzia pracy:

-Kwestionariusz rodzinnego wywiadu środowiskowego – sporządzono około 4391 szt.

-Karta informacyjna – sporządzono około 833 szt.

-Kontrakt socjalny - stanowi umowę dwustronną zawieraną przez Pracownika socjalnego z klientem MOPS w celu znalezienia najlepszego rozwiązania trudnej sytuacji życiowej klienta. W 2013 roku zawarto 131 kontraktów socjalnych.

-Procedura „Niebieskie Karty” – prowadzana jest w rodzinach, w których zaistniało podejrzenie stosowania przemocy, w 11 przypadkach spisana była przez pracowników socjalnych.

Kolejnym działaniem pracowników socjalnych na rzecz społeczności lokalnej jest organizowanie różnego rodzaju imprez, spotkań mających na celu integrację ze środowiskiem. Tradycją ośrodka jest:

- zorganizowanie wyjazdu uczestników na Olimpiadę Osób Niepełnosprawnych,

-współorganizowanie spotkań integracyjnych dla osób starszych, samotnych, mieszkańców DPS w Podobowicach, dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci uczęszczających do świetlic opiekuńczo-wychowawczych.

- organizowanie Wieczery Wigilijnej dla ok. 240 osób.

Pracownicy socjalni poza przyznawaniem pomocy w formie zasiłków i pomocy w naturze i szeroko prowadzonej pracy socjalnej zajmowali się również dystrybucją pozyskanej odzieży, sprzętu domowego i mebli.

V. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ NA ROK 2013

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące działania w ramach realizacji celów

szczegółowych określonych w programie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych:

- w Punkcie Konsultacyjnym dla osób zagrożonych problemem uzależnień i członków ich rodzin dyżury pełnił terapeuta ds. uzależnień 4 godziny tygodniowo. W okresie sprawozdawczym udzielono 296 porad, z których skorzystało 85 osób z problemem uzależnienia od alkoholu i innych środków chemicznych zmieniających nastrój, w tym 7 osób zgłosiło się z problemem uzależnienia od środków odurzających m. in. leków nasennych i uspokajających. Ponadto zgłosiło się po pomoc 21 osób – członków rodziny osób nadużywających alkoholu. W ramach Punktu Konsultacyjnego 2 godziny tygodniowo funkcjonowała również grupa edukacyjna dla osób z problemem uzależnień. Odbyło się 49 spotkań grupowych, w których średnio uczestniczyło 10 osób;

- wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym i członkom ich rodzin udzielała terapeutka uzależnień 5 godzin tygodniowo. W okresie sprawozdawczym zrealizowane zostały 264 oddziaływania grupowe i 80 oddziaływań indywidualnych skierowanych do osób uzależnionych oraz 112 oddziaływań indywidualnych skierowanych dla osób współuzależnionych. Ponadto 7 razy prowadzona była terapia rodzinna, 6 osób zostało skierowanych na leczenie, udzielono 44 konsultacji oraz 6 porad telefonicznych;

- przez cały okres sprawozdawczy prowadzona była współpraca z Poradnią Uzależnień w Żninie, do której kierowano osoby po odbytej rozmowie z zespołem motywującym do podjęcia leczenia;

- terapeutka z Poradni Uzależnień 1 raz w miesiącu prowadziła 3 godziny zajęć w zakresie terapii uzależnień dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Podobowicach, którzy wymagali tego rodzaju pomocy;

- dokonano rocznej opłaty za dostęp mieszkańców Gminy do telefonu zaufania w ramach działalności „Niebieskiej Linii”.

2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

- w strukturach organizacyjnych MOPS działa Świetlica Opiekunczo – Wychowawcza Nr 1 w Żninie, która posiada 4 Filie: w Paryżu, w Brzyskorzystewku, w Cerekwicy i Jadownikach Ryc. Na zajęcia w świetlicach uczęszczało łącznie 94 dzieci. Świetlice czynne są 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, a świetlica w Jadownikach Ryc. 6 godz. dziennie z podziałem na 2 grupy – dzieci starsze i młodsze. W czasie zajęć dzieci otrzymują posiłek w formie kanapki. Ponożono koszty związane z utrzymaniem Świetlic i prowadzeniem zajęć;

- członkowie GKRPA przeprowadzili 48 rozmów motywujących do podjęcia leczenia w wyniku, których 42 osoby zadeklarowały chęć podjęcia leczenia;

- członek GKRPA jest członkiem Grup Roboczych pracujących w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” w sytuacjach gdy przemoc w rodzinie związana jest z nadużywaniem alkoholu.

3. Podnoszenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- finansowano działalność Punktu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie. W ramach PIK wsparcia udzielali: terapeutka ds. przemocy, prawnik i psycholog. W okresie sprawozdawczym:

a) terapeutka ds. przemocy udzielała wsparcia 5 godzin tygodniowo. Po raz pierwszy do Punktu zgłosiło się 79 osób. Przeprowadzonych zostało 318 oddziaływań terapeutycznych. Oraz 21 razy prowadzona była terapia małżeńska;

b) prawnik udzielał porad 2 razy w miesiącu. Z pomocy prawnej skorzystało 76 osób, którym udzielono 180 porad i zostało sporządzonych 80 pism procesowych. Ponadto prawnik udzielił 268 porad telefonicznych;

c) psycholog udzieliła wsparcia 54 osobom dorosłym i 38 dzieciom. Łącznie 229 oddziaływań terapeutycznych

- w ramach PIK funkcjonuje mieszkanie - pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie, które znajduje się w Paryżu.

Zasady korzystania z mieszkania chronionego określa regulamin i umowa użyczenia, które zostały

wprowadzone Zarządzeniem Nr 2/2006 Kierownika MOPS w Żninie. W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu umieszczone były 3 matki samotnie wychowujące dzieci - dotknięte problemem przemocy. Łącznie 6 osób w tym 3 dzieci.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych:

- nauczyciele/pedagodzy, którzy w 2012 roku odbyli szkolenie realizowali program profilaktyczny „UNPLUGGED” w Zespole Publicznych Szkół Nr 1 oraz Szkołach Podstawowych w Słębowie i Januszkowie oraz Nr 2 w Żninie;
- współfinansowano przeprowadzenie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych – Badanie uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Żnin. Ogółem badaniem objęto uczniów z 12 placówek;
 - zakupiono materiały w ramach corocznej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, która realizowana była w szkołach podstawowych i gimnazjalnych;
- dofinansowano zakup nagród dla uczniów w ramach konkursu profilaktycznego „Przez zielone okulary” w Zespole Szkół Specjalnych;
- dofinansowano organizację szkolnego programu profilaktycznego w Publicznym Gimnazjum Nr 1 w Żninie – „Agresja i używki to nie dla mnie”;
- sfinansowano spektakle profilaktyczne „Drugie życie”, „Nowy” oraz „Szkic o tolerancji” dla uczniów: Zespołu Publicznych Szkół Nr 1 w Żninie, Szkoły Podstawowej w Januszkowie, Szkoły Podstawowej w Słębowie oraz Szkoły Podstawowej Nr 2 w Żninie;
- sfinansowano udział uczniów z Publicznego Gimnazjum Nr 1 i Zespołu Publicznych Szkół Nr 1 w Żninie w programie : „Profilaktyka – zdrowy styl życia”;
- zawarto porozumienie z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy w ramach którego zakupiono nagrody dla uczniów szkół gimnazjalnych biorących udział w konkursie „Profilaktyka a Ty”;
- dofinansowano zakup dresów dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach karate prowadzonych przez Pałuckie Stowarzyszenie Karate i Sportów Walki;
- zakupiono nagrody dla dzieci uczestniczących w Pikniku rodzinnym w Gorzycach.
- dofinansowano organizację II Turnieju Młodzieżowych Drużyn Ochotniczej Straży Pożarnej w Jadownikach Ryc.;
- dofinansowano zakup pamiątkowych statuetek dla dzieci i młodzieży biorących udział w corocznej akcji profilaktycznej „Sport i kultura – TAK, Alkohol i narkotyki – NIE” organizowanej przez Szkolny Związek Sportowy.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- prowadzona jest współpraca z Zarządem Rejonowym PCK w Żninie. Z jadłodajni korzystają osoby i rodziny gdzie występuje problem alkoholowy. Przez Zarząd Rejonowy PCK prowadzona jest działalność edukacyjna poprzez rozpropagowywanie broszur, ulotek, poradników na temat uzależnienia.
- dofinansowano udział członków Grupy SIM PCK w zlocie w Warszawie.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 [1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza przeprowadzili sześć kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi zgodnie ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- komisja wydała 155 postanowień w sprawie wyrażenia opinii o lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży oraz pozwoleń jednorazowych.

7. Zapewnienie działania GKRPA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 41 spotkań, w tym 26 spotkań wszystkich członków i 15 spotkań zespołu ds. kontaktów z osobami uzależnionymi;
- do Komisji wpłynęły 103 wnioski o leczenie odwykowe. Na rozmowę zgłosiło się 48 osób – 42 z nich zadeklarowało podjęcie leczenia;
- 18 osób skierowano na badanie przez biegłego celem określenia stopnia uzależnienia od alkoholu.;
- 12 wniosków skierowano do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe;
- 1 członek Komisji – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Żninie brał udział w szkoleniu w Przysieku - poniesiono koszty noclegu;
- 1 członek GKRPA uczestniczył w naradzie szkoleniowej zorganizowanej przez Pełnomocnika Zarządu Województwa Kujawsko Pomorskiego ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz HIV/AIDS.

8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

- w strukturach organizacyjnych MOPS działa Klub Integracji Społecznej jako instrument reintegracji zawodowej i społecznej osób wykluczonych społecznie z powodu: bezrobocia, uzależnień, niepełnosprawności itp. W zajęciach prowadzonych w ramach KIS uczestniczyły między innymi osoby, które mają problemem z nadmiernym używaniem alkoholu. W 2013 roku indywidualnym poradnictwem zawodowym objętych zostało 139 osób, z których 37 to osoby dotknięte problemem alkoholowym. Prowadzone było również poradnictwo prawne dla uczestników zajęć.

Wyżej wymienione działania finansowane były w 2 rozdziałach: na zwalczanie alkoholizmu i zwalczanie narkomanii.

VI. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA ROK 2013

W okresie sprawozdawczym dokonano wydatków na kwotę 6.000 zł, które były związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego. Zakupiono i wykonano ulotki informacyjne oraz materiały do obsługi administracyjnej zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych. Zespół Interdyscyplinarny odbył w 2013 roku 10 spotkań, podczas których omówiono 64 procedur „Niebieskie karty”. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym powołali 29 grup roboczych z uwagi na zamieszkiwanie wspólne dzieci w rodzinach gdzie jest stosowana przemoc. W pozostałych 40 procedurach „Niebieskie karty” prowadzony jest monitoring przez pracownika socjalnego MOPS w Żninie i dzielnicowego KPP w Żninie. Na wniosek KPP w Żninie i pracownika socjalnego w 31 rodzinach zakończono procedurę „Niebieskie karty”, ponieważ ustały znamiona występowania przemocy w rodzinie.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco kontroluje rodziny w trudnej sytuacji życiowej. Bieżąca kontrola prowadzona jest poprzez:

- popołudniową pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych,
- przydzielenie rodzinom pomocy w formie asystenta rodziny.
- zawieranie kontraktów socjalnych,
- udzielanie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- udzielanie pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- kierowanie do wykonywania prac społecznie- użytecznych,
- organizowanie opieki dla dzieci w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych,
- praca Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych,
- dożywianie w ramach ciepłego posiłku w przedszkolach, szkołach i stołówce przy PCK w Żninie,
- poradnictwo specjalistyczne w Punkcie Interwencji Kryzysowej i Punkcie Konsultacyjnym,
- udzielanie schronienia w Mieszkanium Chronionym i kierowanie do schronisk,
- współpraca z sołtysami, kościołami, stowarzyszeniami i fundacjami.

W okresie sprawozdawczym w miesiącu grudniu zorganizowano kampanię informacyjno-promocyjną. Zespół Interdyscyplinarny w porozumieniu z Grupą Młodzieżową SIM przy Zarządzie PCK w Żninie promował podczas koncertu charytatywnego na rzecz Czerwonokrzyskiej Gwiazdki materiały informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. REALIZACJA ZADAŃ PROJEKTU SYSTEMOWEGO PN. „AKTYWNI ZINTEGROWANI, SILNIEJSI”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie w 2013 roku realizował VI edycję projektu systemowego pn. „ Aktywni, zintegrowani, silniejsi” . Projekt ten realizowany był w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, zgodnie z aneksem do umowy ramowej podpisanym w dniu 09 maja 2012 roku pomiędzy Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu a Gminą Żnin, w imieniu której działa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie. Umowa ramowa nr UDA- POKL.07.01.01-04-079/08-00 z dnia 18 września 2008 roku na realizację projektu systemowego została zawarta na okres od dnia 01 lutego 2008 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku. Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kwota dofinansowania projektu w 2013 roku wyniosła: **392.711 zł**, a wkład własny wyniósł: 46.068 zł.

W roku sprawozdawczym projekt skierowany był do kobiet i mężczyzn bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo lub zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej, rolników i członków ich rodzin będących w wieku aktywności zawodowej zamieszkałych na terenie Gminy Żnin.

Udział w projekcie rozpoczęło 105 osób, ukończyło 112 osób (w tej grupie znajdują się osoby, które kontynuowały udział w projekcie od 2012 roku).

Poniższe tabele charakteryzują Uczestników Projektu z uwagi na wiek, status na rynku pracy oraz wykształcenie.

Tabela 1. Osoby, które rozpoczęły udział w projekcie znajdujące się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

Lp.	Wiek	Rok 2013		
		K	M	Ogółem
1	Osoby młode (15 – 24 lata)	8	6	14
2	Osoby w wieku starszym (55 – 64 lata)	3	6	9

Tabela 2. Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projekcie

Lp.	Status osoby na rynku pracy	Rok 2013		
		K	M	Ogółem
1	Bezrobotni	56	28	84
	w tym osoby długotrwale bezrobotne	38	19	57
2	Osoby nieaktywne zawodowo	12	9	21
	w tym osoby uczące lub kształcące się	0	0	0
3	Zatrudnieni	0	0	0
	w tym rolnicy	0	0	0

	w tym samozatrudnieni	0	0	0
	w tym zatrudnieni w mikroprzedsiębiorstwach	0	0	0
	w tym zatrudnieni w małych przedsiębiorstwach	0	0	0
	w tym zatrudnieni w średnich przedsiębiorstwach	0	0	0
	w tym zatrudnieni w dużych przedsiębiorstwach	0	0	0
	w tym zatrudnieni w administracji publicznej	0	0	0
	w tym zatrudnieni w organizacjach pozarządowych	0	0	0
4	Ogółem	68	37	105
	w tym członkowie mniejszości etnicznych i narodowych	0	0	0
	w tym migranci	0	0	0
	w tym osoby niepełnosprawne	6	5	11
	w tym osoby z terenów wiejskich	33	18	51

Tabela 3. Osoby, które rozpoczęły udział w projekcie ze względu na wykształcenie.

L.p.	Wykształcenie	Rok 2013		
		K	M	Ogółem
1	podstawowe, gimnazjalne i niższe	12	20	32
2	Ponadgimnazjalne	48	16	64
3	Pomaturalne	8	1	9
4	Wyższe	0	0	0
5	Ogółem	68	37	105

Głównym celem projektu w 2013 roku była aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna kobiet i mężczyzn zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze wsparcia MOPS w Żninie poprzez wykorzystanie Kontraktu socjalnego. Cele szczegółowe projektu to:

1. Zwiększenie aktywności zawodowej i edukacyjnej uczestników projektu;
2. Podniesienie kompetencji społecznych uczestników projektu.

Projekt miał charakter zadaniowy. Do realizacji celu głównego przyczyniły się następujące formy wsparcia w ramach zadań:

Zadanie 1 Aktywna integracja:

- zajęcia w Klubie Integracji Społecznej prowadzone przez Konsultanta ds. doradztwa zawodowego, których celem była nauka metod poszukiwania pracy, zasad i technik pisania dokumentów aplikacyjnych, zasad autoprezentacji, wywoływania pierwszego wrażenia podczas rozmowy z pracodawcą oraz zwiększenie umiejętności interpersonalnych;

- wsparcie 2 Asystentów Rodziny, których praca miała na celu pomoc rodzinom w osiągnięciu stabilności życiowej i przywrócić wiarę we własne możliwości;

- indywidualne poradnictwo psychologiczne, którego celem było wsparcie i motywacja do przezwyciężania trudności oraz podniesienie aktywności społecznej;

- indywidualne poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez Terapeutę ds. uzależnień, które miało uświadomić przyczyny i skutki uzależnień;
- Trening umiejętności społecznych pn. „ Szkoła dla Rodziców” , którego ukończenie spowodowało podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców;
- kursy zawodowe dające możliwość zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych a w konsekwencji większe szanse powrotu na rynek pracy. Uczestnicy projektu uczestniczyli w następujących kursach zawodowych: sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej z fakturowaniem, obsługa kasy fiskalnej z fakturowaniem, opiekunka środowiskowa, opiekunka dziecięca, kucharz małej gastronomii, florystka, fryzjerka, palacz pieców CO, operator wózków widłowych, malarz-tapeciarz, brukarz, płytkarz-posadzkarz, spawacz metodą MAG i TIG, kosmetyczka z elementami wizażu i stylizacją paznokci, murarz-tylnik.
- indywidualne poradnictwo prawne, które pozwoliło uczestnikom zapoznać się z przepisami prawa dotyczącymi ich indywidualnych problemów prawnych;
- uczestnictwo w zajęciach szkolnych umożliwiających podniesienie wykształcenia osobom dorosłym.

Zadanie 2. Zasilki i pomoc w naturze:

- objęcie Uczestników Projektu wsparciem finansowym w formie zasiłków celowych oraz pomocy w naturze. Zadanie to realizowane było w ramach wkładu własnego gminy.

Zadanie 3. Prace społecznie użyteczne

- kierowanie Uczestników Projektu do wykonywania prac społecznie użytecznych. Zadanie to było również realizowane w ramach wkładu własnego gminy.

Zadanie 4. Praca socjalna

- pracownicy socjalni w ramach realizacji kontraktów socjalnych prowadzili pracę socjalną na rzecz Uczestników Projektu i członków ich rodzin oraz udzielali wsparcia finansowego;

Zadanie 5. Działania o charakterze środowiskowym

- zorganizowano dla Uczestników Projektu wyjazd do kina w Bydgoszczy

Zadanie 6. Zarządzanie projektem

- praca trzyosobowego zespołu projektowego;
- konferencja informacyjno – promocyjna rozpoczynająca realizację działań w ramach kontraktów socjalnych;
- wydano nalepki promocyjne;
- wydano materiały promocyjne dla Uczestników Projektu;
- utrzymywano kontakt z prasą lokalną;
- prowadzono stronę internetową dotyczącą działań projektowych;
- prowadzono dokumentację fotograficzną projektu
- prowadzono monitoring projektu
- konferencja informacyjno – promocyjna podsumowująca realizację działań w ramach kontraktów socjalnych;

W ramach realizacji projektu osiągnięto następujące rezultaty:

- zawarto 118 kontraktów socjalnych;
- 87 osób ukończyło kursy zawodowe;
- 99 osób ukończyło zajęcia w Klubie Integracji Społecznej
- 1 osoba kontynuowała naukę ;
- 29 uczestników projektu ukończyło Trening umiejętności społecznych pn. „ Szkoła dla rodziców”;
- 25 rodzin zostało objętych wsparciem Asystentów Rodziny;
- 98 osób skorzystało z indywidualnego poradnictwa specjalistycznego udzielanego przez psychologa, prawnika oraz terapeutę uzależnień;
- 30 uczestników projektu wykonywało prace społecznie użyteczne;
- ukazały się 2 artykuły w prasie lokalnej;
- udział w projekcie zakończyło 112 osób

Na zakończenie realizacji projektu w 2013 roku przeprowadzono badanie ankietowe z Uczestnikami Projektu, którzy objęci byli Kontraktami socjalnymi. Wyniki badania przedstawiają

się następująco:

- u 88,07% UP zwiększyła się umiejętność w zakresie aktywnego poszukiwania pracy;
- u 86,24 % UP zwiększyła się wiedza na temat współczesnego rynku pracy;
- zdaniem 77,06 % UP udział w projekcie zwiększył ich aktywność zawodową;
- 88,99 % osób nabyło nowe umiejętności zawodowe, które mogą wpłynąć na zwiększenie ich aktywności zawodowej;
- w ocenie 90,82 % ankietowanych dzięki udziałowi w projekcie zwiększyło się ich poczucie pewności siebie;
- u 82,57 % respondentów udział w projekcie zmienił ich postawę w zakresie aktywności życiowej ;
- 68,81% uczestników uznało, że udział w projekcie nie był czasem straconym;
- uczestnicy projektu w 93,57 % uznali, że wiedza zdobyta podczas zajęć prowadzonych w ramach projektu będzie przydatna w ich życiu lub przyszłej pracy;
- 90,83 % respondentów uznało, że organizacja zajęć w ramach projektu była bardzo dobra lub dobra;
- 98,17 % ankietowanych było zadowolonych z udziału w projekcie.

VIII. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013-2015.

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące działania w ramach zadań określonych w programie:

I. Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

- od 2007 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie prowadzą systematyczną popołudniową pracę socjalną. W 2013 roku taką pracą objęto 129 rodzin,
- 68 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zostały objęte pomocą 5 asystentów rodziny . Pozyskano środki pozabudżetowe z konkursu ogłoszonego przez MPiPS „ Asystent rodziny ” . Usługi asystenta rodziny były realizowane również w ramach środków POKL z projektu „ Aktywni , zintegrowani i silniejsi”.
- 30 dzieci korzystało ze wsparcia Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 w Żninie w ramach realizacji zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w strukturach organizacyjnych MOPS działa Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Żninie, która posiada 4 Filie: w Paryżu, w Brzyskorzystewku , w Cerekwicy i Jadownikach Ryc. Na zajęcia w świetlicach uczęszczało łącznie 94 dzieci. Pobyt dzieci w świetlicach był dobrowolny i nieodpłatny. W ramach działalności świetlic dzieci miały zapewniony posiłek, opiekę , pomoc edukacyjną oraz wsparcie specjalistyczne ze strony psychologa. W czasie zajęć dzieci otrzymują posiłek w formie kanapki.
- w ramach zagospodarowania wolnego czasu 786 dzieci z gminy Żnin korzystało w m-cu lipcu 2013 roku z półkolonii. Półkolonie były organizowane przez 4 tygodnie a liczba dzieci uczestniczących w poszczególnych tygodniach była następująca: I tydzień - 495 dzieci, II – 407 , III – 217, IV – 58. Pierwszy tydzień półkolonii był darmowy a kolejne z opłatą. Jednakże dzieci z rodzin najuboższych otrzymały wsparcie finansowe na ten cel ze strony MOPS: I tydzień - 141 dzieci, II – 107, III – 55, IV – 58.
- w ramach programów terapeutycznych z zakresu dysfunkcji rodzin nauczyciele/pedagodzy, którzy w 2012 roku odbyli szkolenie realizowali program profilaktyczny „ UNPLUGGED” w Zespole Publicznych Szkół Nr 1, Szkołach Podstawowych w Słębowie i Januszkowie oraz Nr 2 w Żninie. Ponadto dofinansowano organizację szkolnego programu profilaktycznego w Publicznym Gimnazjum Nr 1 w Żninie „Agresja i używki to nie dla mnie.
- promując zdrowy styl życia realizowano następujące zadania :: „Profilaktyka – zdrowy styl życia” skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych oraz program „ Sport i kultura – TAK, Alkohol i narkotyki – NIE” skierowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych była realizowana poprzez prowadzenie zajęć w Klubie Integracji Społecznej jako instrument reintegracji zawodowej i społecznej osób wykluczonych społecznie. W zajęciach prowadzonych w ramach KIS uczestniczyły między innymi osoby bezrobotne z rodzin gdzie występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, niepełnosprawność i inne. W 2013 roku indywidualnym poradnictwem zawodowym objętych zostało 139 osób.

- zorganizowano dla 29 osób trening umiejętności społecznych pn. „Szkoła dla rodziców”.

- celem pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu od wielu lat prowadzone jest wsparcie w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Każde dziecko w gminie Żnin zarówno w przedszkolu jak i szkole ma możliwość otrzymania gorącego posiłku.

- Wolontariusze współpracujący z MOPS uczestniczyli w następujących działaniach: pomoc w odrabianiu lekcji dzieciom uczęszczającym do świetlic, prace związane ze sprzątaniami świetlic, pomoc w opiece nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi, prace porządkowe w sołectwach.

II. Wspieranie rodziny w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia zdrowia i życia dziecka.

- przeprowadzono „Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych – Badanie uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Gminy Żnin., Ogółem badaniem objęto uczniów z 12 placówek.

- w 47 rodzinach kryzysowych i zagrożonych kryzysem powołano grupy robocze,

- rodziny wymagające wsparcia objęto systematyczną pracą asystenta rodziny- 68 rodzin . Okres wsparcia rodzin przez asystenta rodziny był różny i tak z 1 rodziną asystent rodziny pracował w okresie do 3 m -cy, powyżej 3 miesięcy do 12 m-cy z 19 rodzinami, powyżej 1 roku z 43 rodzinami, a w 5 rodzinach prowadzony był monitoring. Ponadto rodziny zagrożone kryzysem były wspierane w ramach usług specjalistycznych psychiatrycznych.

- ze specjalistycznego poradnictwa skorzystało 268 rodzin w tym rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Specjalistyczne poradnictwo świadczone dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w PIK i PK realizowane jest poprzez: porady ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy, konsultacje psychologiczne, diagnozę psychologiczną, terapię wspierającą, psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich.

- w ramach PIK funkcjonuje mieszkanie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie, które znajduje się w Paryżu. Zasady korzystania z mieszkania chronionego określa regulamin i umowa użyczenia, które zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 2/2006 Kierownika MOPS w Żninie. W 2013 roku w mieszkaniu umieszczone były 3 matki samotne z 3 dziećmi dotknięte problemem przemocy.

III. Podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

-Gmina Żnin współfinansuje pobyt 26 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

- pracownicy socjalni monitorują sytuację rodziny pozbawionej opieki nad dziećmi celem wypracowania warunków powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

- prowadzona jest praca socjalna z rodziną celem zapobiegania trwałej dezintegracji rodzin w wyniku przedłużającego się rozdzielenia ich członków.

IV. Monitoring dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób szczególny objęte są wsparciem ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz instytucji współpracujących, a sytuacja dziecka zagrożonego jest monitorowana na bieżąco.

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to narzędzie pracy pracownika socjalnego, który podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych dokonuje oceny sytuacji w rodzinie. Posiadając wiedzę o problemach rodziny, a także o możliwościach i ograniczeniach jej członków, jest w stanie tak zmotywować członków rodziny by podjęli oni działania naprawcze. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy zawieranej pomiędzy pracownikiem socjalnym, a rodziną, określa on jasno cele, do których dąży rodzina oraz efekty po których będzie można poznać czy cel został osiągnięty. Rodzina tworzy ten plan wspólnie z pracownikiem socjalnym, obie strony zobowiązują się do wykonania określonych działań, zgodnych z celami kontraktu np. pracownik do pomocy w przygotowaniu pisma do administracji, a członek rodziny do jego złożenia. Okresowo dokonuje się oceny tego kontraktu i ewentualnie modyfikuje cele, jeśli zachodzi taka potrzeba. Pracownicy socjalni bardzo często wykorzystują to narzędzie w pracy z rodzinami, bo daje ono jasny obraz sytuacji w rodzinie oraz pokazuje czy zachodzą zmiany. Praca z rodziną trwa kilka miesięcy. W 2013 roku tą formą pracy objętych było 131 rodzin - 308 osób w rodzinie.

Pomoc w formie usług

Zdarza się, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego jest wynikiem niepełnosprawności intelektualnej lub fizycznej co najmniej jednego z członków rodziny. Z uwagi na powyższe deficyty w rodzinie mogą zostać wprowadzone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których pomocy w przewyżczeniu codziennych trudności życiowych udziela rodzinie opiekunka. W rodzinach tych prowadzona jest praca dostosowana do możliwości psychofizycznych

rodziców z uwzględnieniem zarówno ich zasobów jak i deficytów. W 2013 roku z tej formy pomocy skorzystało 11 rodzin z dziećmi

Zespoły interdyscyplinarne - Grupy robocze

W sytuacji, kiedy w rodzinie dochodzi do przemocy, zostaje sporządzona Niebieska Karta. W wyniku procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny może powoływać grupy robocze. W skład grupy wchodzi przedstawiciele tych instytucji, które współpracują z rodziną. Podczas pracy grupa opracowuje plan pracy z rodziną, motywuje członków rodziny do podejmowania działań mających przerwać spiralę przemocy i na bieżąco monitoruje sytuację. Ponadto w sytuacjach gdy dobro dzieci jest w jakikolwiek sposób zagrożone Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nietletnich.

Wskaźniki osiągnięcia zamierzonych celów w 2013 roku.

- 68 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zostały objęte wsparciem asystenta rodziny;
- 268 rodzin korzystało z porad i konsultacji specjalistów;
- 126 dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych korzystało z gminnych placówek wsparcia dziennego- świetlice opiekuńczo-wychowawcze;
- 5 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej;
- 29 osób uczestniczyło w spotkaniach i warsztatach organizowanych dla rodziców.
- 4 rodziny, które osiągnęły poprawę w funkcjonowaniu i zakończyły pozytywnie współpracę z asystentem;

IX. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), przedstawia się następujące potrzeby gminy Żnin w zakresie pomocy społecznej na 2014 r.:

1. Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie

gminy Żnin, a w szczególności:

- kontynuacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie Punktu Wsparcia, Informacji i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą,
- 2. Kontynuacja realizacji działań związanych z wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej na terenie Gminy Żnin, poprzez:
 - udział w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na zatrudnianie asystenta rodziny oraz dofinansowywanie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,
 - realizacja gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013-2015.
- 3. Kontynuacja realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, którego celem jest zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz podnoszenie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości używania środków psychoaktywnych.
- 4. Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze twarde i miękkie z UE a także w ramach konkursów ogłaszanych przez MPiPS.
- 5. Zapewnianie środków finansowych na dożywianie w formie gorącego posiłku dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, którzy tej pomocy wymagają przy zwiększonym kryterium dochodowym do 150%.
- 6. Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich pomocą w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poszerzenie oferty Powiatowej Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urzędzeń Pomocniczych.
- 7. Rozeznanie możliwości uruchomienia pomieszczeń interwencyjnych dla osób doznających przemocy oraz zabezpieczenie środków finansowych na ich działalność.
- 8. Rozeznanie możliwości uruchomienia mieszkania chronionego dla osób starszych oraz zabezpieczenie środków finansowych na jego działalność.
- 9. Podniesienie skuteczności systemu pomocy społecznej poprzez stosowanie wobec większej liczby klientów narzędzia jakim jest kontrakt socjalny, którego celem jest zintensyfikowanie działań w kierunku zmiany postaw klientów, ku zwiększaniu ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
- 10. Rozwijanie profesjonalnej pomocy prowadzonej w formie systematycznej pracy socjalnej i wsparcie pedagogiczno – psychologicznego.
- 11. Koordynacja realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żnin na lata 2009 – 2015.
- 12. Rozeznanie możliwości tworzenia i realizacji projektów socjalnych nakierowanych na pracę z osobą psychicznie chorą i pracę z rodziną i dzieckiem.
- 13. Pozyskiwanie wolontariuszy poprzez współpracę z Klubami wolontariatu młodzieżowego przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Handlowych w Żninie i I LO w Żninie.
- 14. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
- 15. Monitorowanie funkcjonowania jednostki – ocena i zarządzanie ryzykiem.
- 16. W celu właściwego prowadzenia bieżącej działalności jednostki - zapewnienie właściwego przepływu informacji poprzez włączenie do programu EMPATIA.
- 17. Prowadzenie odpowiedniej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klientów oraz prawidłowej realizacji bieżących zadań, obejmującej m.in. wzmocnienie kadrowe (zatrudnienie nowych pracowników), szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
- 18. Wprowadzenie ewentualnych zmian organizacyjnych służących zapewnieniu sprawnego funkcjonowania jednostki, właściwego organizowania pracy i realizowania powierzonych zadań.

Przewodniczący Rady

Lucjan Adamus

UZASADNIENIE

Zadania z zakresu pomocy społecznej zobowiązana jest realizować gmina. Uchwałą Nr IV/10/2010 z dnia 29 grudnia 2010 r. Rady Miejskiej w Żninie uchwalono Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie jako jednostki organizacyjnej Gminy Żnin, powołanej do realizacji zadań pomocy społecznej określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej w formie: zadań własnych gminy oraz własnych o charakterze obowiązkowymi zadań zleconych gminie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, których realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2013 został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/281/2012 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 21 grudnia 2012 roku. Ponadto Ośrodek realizuje następujące programy: Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015 przyjęty Uchwałą Nr V/22/2011 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 15 lutego 2011 roku, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 przyjęta Uchwałą Nr XXVI/343/2013 z dnia 21 czerwca 2013 roku oraz Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żnin na lata 2009 2015 przyjętą Uchwałą Nr XXXI/257/2008 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 29 grudnia 2008 roku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie reprezentowany jest przez Dyrektora, który na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, jest zobowiązany do składania radzie gminy corocznych sprawozdań z działalności.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady

Lucjan Adamus

BM/JJ